

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Милена Шушулова-Павлова, Нов български университет
за приносите на предложения хабилитационен труд,
художествена и творческа дейност на **гл. ас. д-р Теодора Василева Димитрова**
за участие в конкурс за академичната длъжност „доцент” специалност „солфедж” към
катедра „Теория на музиката”, ТКДФ на НМА „Проф. Панчо Владигеров”
в професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство,
(обявена в ДВ бр. 111 от 31.12.2021)

Биографични данни

Теодора Василева Димитрова завършва СМУ „Любомир Пипков“ (1987). След това се дипломира като магистър в НМА „Проф. Панчо Владигеров” със специалности „Хорово дирижиране” и „Теория на музиката” (1992). През 2018 придобива ОНС „доктор“ с дисертационния труд „*Методи за многогласно слухово обучение чрез съвременна музика*“. Д-р Димитрова придобива и редица допълнителни квалификации по: Икономика и мениджмънт (2013-2014); Мениджмънт на оркестри (2007); Управление на проекти в областта на културата (2009); Мениджмънт, източници на финансиране и набиране на средства в областта на културата (Белград, Сърбия – 2000). Участва в международни семинари за хорови диригенти (Швеция – 1998) и Хорова музика (Гърция – 2002). В периода 1995-1998 Теодора Димитрова работи като преподавател по пиано в Национален учебен комплекс по култура – Горна Баня. В периода 1998-2001 работи като експерт в Национален център за музика и танц към Министерство на културата, от 2001 до 2014 – като ръководител сектор и заместник директор в Общински културен институт „Надежда“. Теодора Димитрова е хормайстор и акомпанятор в женски хор „Христина Морфова” (1990-1992); акомпанятор в Детски хор на БНР (1992-1995); диригент на Камерен хор „Св. Йосиф” (1997); основател и диригент на детски хор „Славянска беседа” (1996-1998); диригент на детския хор на Национален учебен комплекс по култура, Горна баня (1995-1999); диригент на смесен камерен хор “Collegium musicum” (1997-2011); диригент на Смесен хор на БНР (2016); диригент на Детски хор на БНР (2018-2019); основател и диригент на Камерна формация “Te Deum Adoramus” (от 1997 до днес). Участва в многобройни самостоятелни концерти и различни участия в международни фестивали в страната и чужбина (Румъния, Гърция, Полша, Унгария, Италия, Испания, Македония, Сърбия и Черна гора, Турция, Швейцария, Белгия, Холандия, Франция, Португалия и Ирландия), в „Софийски музикални седмици“, „Аполония“, „Дни на камерната музика” – Габрово, „Musique en Morvan” – Франция, „Нова българска музика“ и мн. др. Реализира записи за БНР и БНТ, има излъчени концерти и репортажи по ЕБУ, “Radio Suisse Romande”, Полската национална телевизия ВОТ, Румънската и Унгарската национални телевизии, Унгарското радио „Барток”, Шведско национално радио “Svenska”. Издава два самостоятелни албума. В качеството на гост-диригент и гост-лектор Теодора Димитрова е работила с хорове в чужбина (Швеция, Румъния, Нидерландия), участвала е като член на жури в международни фестивали и конкурси (Румъния, Казахстан), водила е майсторски класове (Швеция, Румъния, Холандия, Румъния, Казахстан). Теодора Димитрова е носител на награди и отличия като хоров диригент: Португалия (2012), Унгария (2000), Полша (2000), Турция (2005), Швейцария (2008), Белгия (2009), България (2011), Ирландия (2013), от СБМТД и др.

Оценка за съответствие с минималните национални изисквания

Група А – изисквани 50 т./изпълнени 50 т.

Защитен дисертационен труд *Методи за многогласно слухово обучение чрез съвременна музика*. Диплома No 116/06.12.2018.

Група В – изисквани 100 т./ изпълнени 220 т.

Показател 3. Хабилитационен труд – публикувана монография в съответната научна област.

Димитрова, Теодора. *Слухово възприятие при многоглас. Специфики и стратегии*. София, Ивоформ. 2022. ISBN 978-954-91659-8-2. (100 т.)

Показател 4. Реализиран авторски продукт в областта на изкуствата: Компакт диск „Песенни мостове“ с творби на Николай Кауфман в изпълнение на Камерна формация „Te Deum Adoramus“ – автор и ръководител на проект, продуцент и диригент. МК 55219. (50 т.)

Показател 5. Водеща (самостоятелна) творческа изява в областта на изкуствата: 1). Самостоятелен концерт „Глас и джаз“ на Камерна формация „Te Deum Adoramus“ с диригент Теодора Димитрова, в рамките на 40 ММФ „Софийски музикални седмици“(2009). Излъчен по ЕВУ. (35 т.) 2). Самостоятелен концерт като диригент на Камерна формация „Te Deum Adoramus“ с църковни песнопения от Добри Христов по повод 70 годишнината от смъртта на композитора, НГЧИ, (2011). (35 т.)

Група Г – изисквани 120 т./ **изпълнени 690 т.**

Показател 6. Публикувана монография, която не е представена като основен реабилитационен труд:

Димитрова, Теодора. *Методи за многогласно слухово обучение чрез съвременна музика*. София, Хайни, 2021. (75 т.)

Показател 9. Статии и доклади, публикувани в специализирани издания в областта на изкуствата:

Димитрова, Теодора. *Специфики на слуховото възприятие на вертикални структури от музиката на ХХ – ХХІ век и афективно-когнитивни подходи за тяхното усвояване*. В: *Алманах 11-12*, НМА „Проф. Панчо Владигеров“, 2020. с. 250-261. ISSN 1313-9886 (15 т.)

Показател 13. Водеща (или самостоятелна) творческа изява в областта на изкуствата, която не е основен реабилитационен труд: Представени са 12 концерта и концертни турнета като диригент на хорови състави, повечето от тях извън България – в Швейцария, Франция, Испания, Португалия, Сърбия, Полша, Словакия, Гърция, Италия. Представени са премиерни изпълнения. (общо 420 т.)

Показател 14. Поддържаща творческа изява или участие в колективен продукт в областта на изкуствата: Представени са 18 участия в различни сценични прояви основно като диригент на хорови ансамбли и състави. (общо 180 т.)

Група Д – изисквани 40 т./ **изпълнени 40 т.**

Показател 19. Рецензии за реализирани авторски продукти или творчески изяви в специализирани издания в областта на изкуствата: 1). *Стоянова*, Елена. „Един заслужено очакван юбилей“, за 25-годишнината на Камерна формация “Te Deum Adoramus” с диригент Теодора Димитрова. В: Електронно издание musicology-bg.com, I.2022. ISSN: 2534-9279 (10 т.); 2). *Янова*, Кристина. За концерт църковни песнопения от Добри Христов, по повод 70 годишнина от смъртта на композитора. - В: „Музикални хоризонти“, 2011, бр.12, с.11. (10 т.); 3). *Братанова*, Радка. За авторски концерт с творби на Николай Кауфман. -В: *Български фолклор*“, 2009, кн.1, с.184 – 185. (10 т.); 4). *Абаджиев*, Александър. За концертно участие на Камерна формация “Te Deum Adoramus” с диригент Теодора Димитрова в концертен цикъл „Вива ла музика“ на СБМТД. - В: „Музика Viva“, 1998, бр.9, с.4. (10 т.)

Група Е – изисквани 50 т./ **изпълнени 50 т.**

Д-р Теодора Димитрова е представила активности в няколко показатели, които не са разпределени в определени категории в предоставената справка. Тя покрива изискващите се 50 точки. Всички нейни активности са в областта на хоровото дирижиране.

Обобщена информация по групи

Група „А“	Минимални изисквани точки – 50 т.	Представени точки – 50 т.
Група „В“	Минимални изисквани точки – 100 т.	Представени точки – 220 т.
Група „Г“	Минимални изисквани точки – 120 т.	Представени точки – 690 т.
Група „Д“	Минимални изисквани точки – 40 т.	Представени точки – 40 т.
Група „Е“	Минимални изисквани точки – 50 т.	Представени точки – 50 т.

От представените данни личи, че гл. ас. д-р Теодора Димитрова покрива

наукометричните изисквания, необходими за защита на академичната длъжност доцент.

Изследователска (творческа) дейност и резултати.

Монографията *Слухово възприятие при многоглас. Специфики и стратегии* е с практическа насоченост, фокусирана върху по-модерните аспекти на музикалното възприятие, свързани с многогласието. Темата за връзката между музиката и невро-психо-физиологичните процеси винаги е актуална и отворена, постоянно обновяваща се, вследствие непрекъснато излизащи нови сведения в резултат на различни проучвания. Това вълнува авторката. Музикалните образци от ХХ и ХХІ в., със своята сложност, разнопосочност и многоплановост, налагат преосмисляне и преориентиране в методите и практиките при слуховото обучение, а оттам и при музикалното възприятие. Авторката разглежда ключови аспекти на механизмите на физиологичните и неврологични процеси при възприятие, погледнати през призмата на музикалната дейност и в частност музикално-слуховата практика. Прави опит за систематизация на факторите, влияещи върху музикалното възприятие. Коментира принципите на действие на категориите *внимание* и *музикална памет* и различните ѝ видове. Обръща специално внимание на особености и специфики при възприятието на многогласни музикални структури – хармонични и полифонични, с превес към съвременните образци (кълъстери, сложни нетерцови акорди, сонорни звучности и др.) и акцентира върху проблеми от практиката. Търси различни подходи при възприятието на многогласни елементи. Изследва прилагани стратегии при възприятие на многогласни структури, с механизми на действие, които се считат за ключови в образователния процес. Предлага класификация на стратегиите при музикалното възприятие. Текстът е придружен от практическо приложение с примери, коментари и бележки, които могат да се използват в заниманията по солфеж и да служат като ориентир за разширяване на музикалната литература по специалността.

CD *Песенни мостове* с творби на Николай Кауфман в изпълнение на Камерна формация „Te Deum Adoramus” с диригент Теодора Димитрова. Албумът съдържа 20 авторски песни и обработки на народни песни от Николай Кауфман. Включени са български народни песни от различни фолклорни области (Шопско, Пиринско, Пазарджишко, Родопите, Североизточния край), еврейски песни (сефарадски и ашкеназки), песни на казаците-некрасовци (преселници в Североизточна България), както и църковно-славянски песнопения. Албумът е своеобразен „калейдоскоп“ на мащабното творчество на Кауфман, първи в такъв обем. Някои от песните са първи изпълнения.

Концерт *Глас и джаз* на Камерна формация „Te Deum Adoramus” с диригент Теодора Димитрова, в рамките на 40 ММФ „Софийски музикални седмици“ (2009). Програмата, съставена от емблематични джазови пиеси, е новаторска и нетипична за самостоятелен концерт на класически хоров състав. Повечето пиеси са в аранжимент на Теодора Димитрова, направени са конкретно за този състав и като такива те са премиерни. Това е принос за обогатяване на хоровия репертоар. Концертът е записан от БНР и излъчен по ЕВU, което е принос за популяризиране на българското изпълнителско изкуство.

Концерт с църковни песнопения от Добри Христов на Камерна формация „Te Deum Adoramus” с диригент Теодора Димитрова, НГЧИ (2011). Проектът е мащабен. Отбелязва 70 годишнината от смъртта на Добри Христов и привлича вниманието върху монографията на проф. д.н. Кристина Япова *Църковност и музикално мислене с примери от творчеството на Добри Христов*, както и отпечатването на две литургии и „Всенощно бдение“ на композитора. Само две от песнопенията са в оригинален вариант за женски хор, останалите са адаптирани от оригинал за смесен хор във вариант за женски хор от Теодора Димитрова. Така се разширява спектъра на хоровия репертоар за такъв състав, което допринася за популяризирането на църковната музика на Добри Христов.

Представената дейност е достатъчно приносна и високо качествена, която е напълно достатъчна да защити академичната длъжност „доцент към ТКДФ на НМА. Всички

нейни активности са в областта на хоровото дирижиране, с изключение на двете публикувани монографии (едната е нейната докторска работа) и една пуликация.

Административна и обществена дейност. Учебна и преподавателска дейност

Теодора Димитрова е член на: Асоциацията на Българските хорови диригенти (1997 – 2014); Международна федерация Еуропа Cantat (2001 – 2003); УС на Творческия фонд на СБМТД (2001 – 2003) и съучредител и член на Балкански форум за хорова музика (1999 – 2002). През 2015 – 2017 като редовен докторант в НМА „Проф. Панчо Владигеров“ води часове по солфеж в Инструментален факултет и Вокален факултет, специалност „Поп и джаз пеене“. От 2017 е хоноруван преподавател, от 2019 – асистент, а от началото на 2020 – главен асистент в НМА като преподавател по солфеж и ТМЕ на студенти от всички факултети. Води и подготвителен курс за чужденци и за българи. Нейната активна концертна дейност и сценично присъствие, бих откритоила като обществена и даваща принос за разпространението и популяризирането на музикалната култура на България.

Лични впечатления от кандидата (ако има такива)

Познавам Теодора от времето, когато бях акомпанятор на Детския радиохор. Тя е отговорна, работлива и изпълнителна. Дисциплинирана и амбициозна. Смятам, че ще бъде достоен доцент в НМА.

Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Нямам.

Становището може да завърши със следната оценка:

Въз основа на всичко посочено по-горе, както и на направените изводи върху предложените творческа и преподавателска дейност на **гл. ас. д-р Теодора Василева Димитрова**, имайки предвид нейната активност, приносния характер на предложеният хабилитационен труд, творчески изяви и проекти, **давам своята положителна оценка** и предлагам на уважаемите членове на Научното жури по конкурса за „доцент“ (по солфеж и теоретични дисциплини) в професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство в НМА „Проф. Панчо Владигеров“ – София, ТКДФ, да предложат на уважаемия Академичен съвет на НМА да избере **д-р Теодора Димитрова** за академичната длъжност „доцент“, според изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България.

Дата 20.3.2022

Подпис:

Проф. д-р Милена Шушулова-Павлова